

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на индустриалния капитал в България
по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, поставен на обществено обсъждане от Министерството на финансите на
12.09.2015 г.

По Закона за корпоративното подоходно облагане

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, поставен на обществено обсъждане от Министерството на финансите на 12.09.2015 г. отговаря на потребността от хармонизиране на националното законодателство с европейските директиви, уреждащи прякото данъчно облагане и държавната помощ. Поради значителния обем на проекта ще се спрем основно на измененията и допълненията, които имат пряко или косвено значение за условията за стопанска дейност в България.

Предложенията за изменение и допълнение, визирани в параграф от 1 до 8 включително, засягат съществуващата организация на корпоративния данък за случаите, определяни като държавна помощ, както и някои други уточнения от подобен характер. Считаме, че тези предложения следва да бъдат подкрепени.

Насърчаването на инвестициите за производствена дейност в общини с безработица с или над 25 на сто по-висока от средната за страната, както и намаляване на безработицата в тези общини, се оказва практически не особено популярна сред бизнеса мярка и с предлаганите изменения (§8) режимът на предоставяне на данъчното облекчение се прецизира.

С параграф 9 се уточняват и поясняват някои определения, съдържащи се в допълнителните разпоредби. Променя се легалната дефиниция за „юрисдикции с преференциален данъчен режим“, което, като цяло споделяме, но обръщаме внимание, че предлаганата нова редакция на т. 64, 1, буква „б“ може да създаде сериозни затруднения за бизнеса, доколкото последният не е в състояние и не дължен да разполага с информация дали и доколко „съответната държава/територия отказва или не е в състояние да обменя информация“. Доколкото ни е известно, към настоящия момент подобно определение касае една-единствена държава, което го лишава от практически полезен смисъл.

Параграфи от 10 до 12 са от уточняващ порядък, поради което не считаме, че следва да бъдат предмет на допълнителни редакции.

Като общ извод - считаме, че предлаганите сега промени следваше да бъдат направени по-рано с оглед на осигуряване на възможност за обсъждане на цялостната организация на корпоративния данък. **Нова оценка е необходима и на установеното авансово внасяне на данъка – практика, която не съществува в много страни от Европейския съюз.** Обвързването на прогнози (т.е. такива, чието събъждане е неясно) печалби с внасянето на авансов данък върху тях не произтича от никакви обективни предпоставки. Намалването на административната тежест за бизнеса се декларира като приоритет и неговото изпълнение предполага за данъкоплатеца изпълнението на неговите задължения да бъде удобно и да не е предполага разходи на време и средства за тяхното изпълнение. Тъй като авансовите вноски в широк смисъл са не само административна тежест, но и икономическа такава, прилагането на приоритета за намаляване на административната тежест предполага тяхното премахване или компромисно – оставянето им само за „Големи данъкоплатци“. Те разполагат с по-голям административен капацитет от една страна, а от друга се ползват от преференциално данъчно обслужване.

По Закона за облагане дохода на физически лица

Предложенията на МФ за промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица се съдържат **в §12 от преходните** и заключителни разпоредби на измененията и допълненията на ЗКПО. Следващите два параграфа (§13 и §14) по своето съдържание, също са част от промените на закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Промените, които се предлагат за ЗДДФЛ са представени в 17 точки.

Първата точка съдържа промени в чл. 13 на закона, който определя кои доходи са освободени от облагане. Към тях се добавя нов вид освобождаване – за средства, получени по програма ”Еразъм+”. Не са мотивирани основанията, налагащи подобно изменение, поради което не можем да изразим мотивирана позиция по това предложение.

Предложенията по т. 2, 3 и 4 съдържат уточняващи норми, които според нас следва да бъдат приети.

Предложенията от **т. 5 до т. 15** са свързани с принципно нов вид облагане на доходи. **АИКБ е против повишаването на данъчната тежест** в България, макар предлаганите промени да касаят доходите на физическите лица. По наша оценка **тези изменения не трябва да се приемат**, като аргументите ни са:

На първо място – допълнителни 2 % данък не се предвиждат в Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2015-2017 г. Напротив, предвижда се запазване на видовете и размерите на данъците. Предложената възможност за увеличение на данъчната тежест ще влоши инвестиционния климат и бизнес средата в България.

На второ място - предложената организация за определяне на данъчния размер (доходи на лица с постоянен адрес в определена община) правят лесно избягването на данъка при съществуващата свободна система на живеене и работа. Това ще намали постъпленията от подобен данък до размери, които обезсмислят съществуването на такъв вид облагане.

На трето място - проблемите на нашите общини, по-точно на техните приходи, за чието увеличаване се предвижда изменението, са от друг характер. Тези проблеми няма да бъдат решени с допълнително облагане на доходи, защото в най-бедните общини няма

заетост, няма доходи, почти липсват работни места, освен тези в общинската администрация, или разкривани от нея. В големите градове, където тази причина не съществува, ще действа посочената по-горе възможност за избягване на облагането. Приемане на подобна мярка ще има за резултат това, че в по-бедните общини няма да се събере допълнителен финансов ресурс, а в по-богатите укриването на доход ще има широкомащабен профил.

Надяваме се, разгласеното в медиите през последните дни намерение на управляващата коалиция за оттегляне на предложението за повишаване на данъка върху доходите на физическите лица да е факт.

Относно предложението доходи, които имат случаен и нерегулярен характер (чл. 35 от ЗДДФЛ) да се облагат авансово, като към настоящия момент се облагат само годишно, като дължимият данък се определя от физическото лице с подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, смятаме, че дали това ще се прави авансово или еднократно годишно няма да има съществена разлика за фиска. Тъй като „забравили“ да декларират подобни доходи ще има и в двата случая. Считаме, че за да се постигне декларираната в мотивите цел – да „се намали възможността за недеклариране и необлагане на доходите по чл. 35 от закона“ по-удачният подход е да се приложи облагане с данък при източника, т.е данъка да се удържа и внася от платеща на дохода.

Точка 17 може да се приеме по отношение на буква ”а”. що се отнася до предлаганото с буква ”б”, идеята да се възлага на дипломатически представителства на други държави да вършат услуги на отделни лица, които посолството е наело по трудово правоотношение, е неуместна по много причини. Заетите в посолствата български граждани, които работят по трудов договори могат да продължат да подават годишни декларации по установения ред, независимо че получават доход единствено от трудово възнаграждение. Това не представлява непреодолима тежест, за да се опитваме да ги освобождаваме, натоварвайки по същество чужда държава с допълнителни за нея ангажименти. Предложението е представено като правна възможност, доколкото задължителен характер би поставил такава норма в непреодолимо противоречие с международни актове, по които Република България е страна и които имат приоритет пред националните норми. По същата причина трябва да отпаднат и параграфи 13 и 14.

По Закона за местните данъци и такси

Предложените с § 15 изменения са уместни. За съжаление, за поредна година не се предлага да се обсъди начинът, по който се определя **такса битови отпадъци (ТБО)**. По предложение на министъра на финансите в Министерския съвет бяха внесени за обсъждане Проект на Решение за одобряване на Методика за изготвяне на план-сметка с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне на таксата за битови отпадъци по закона за местните данъци и такси и Проект на Решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси. Бяха приети изменения в ЗМДТ, които преустановяват възможността ТБО да се определя на база данъчна оценка/балансова стойност на активите, но трайното и справедливо решаване на проблема се отлага ежегодно. Така въвеждането и прилагането в практиката на принципа „замърсителят плаща“ продължава да е належащо и неотложно.

По Закона за данък добавена стойност

С § 18 се предлагат изменения и допълнения в Закона за данък върху добавената стойност. Предложенията могат да бъдат приети с едно изключение.

Въвежда се задължение регистрирано лице, което възнамерява да използва стока или услуга с данъчна основа над 700 лв., за която е приспаднал изцяло или частично данъчен кредит, едновременно за целите на икономическата си дейност и за лични нужди да подаде декларация в НАП, с която да декларира методика за разпределение на преките разходи, която ще прилага. Това означава, че още на етап покупка или придобиване, всяко задължено лице трябва да избере и прилага „собствена“ методика, която на последващ етап може да се окаже неприемлива за самия него или за приходната администрация и това да доведе до множество проблеми като за лицето, така и за правоприлагането.

Известно е, че в практиката се срещат не малко случаи, при които се заобикаля плащането на ДДС по начина, който е свързан с предложението и заради това си заслужава да се обмисли друг подход вместо предлагания, относно регистрация на закупени активи над определена стойност, които биха могли да се ползват не само за икономическата дейност на съответното регистрирано лице. Нашата препоръка е този проблем да се решава чрез възможни решения при данъчните проверки и ревизии.

Освен казаното и за да се избегнат посочените по-горе възможни проблеми, данъчната основа следва да е значително по-висока от предлаганите 700 лв. Нашето предложение е за **значително по-висок праг – например 50 000 лв.**

Подкрепяме предложенията по т. 4 относно промените, свързани с доставките и продажбите на течни горива и отмяната на облекченията за т.нар. „петролни бази“ (за прилагане на общия режим за регистриране и отчитане на доставките/продажбите на течни горива в търговския обект). Подкрепяме и предложенията в т. 5 за намаляване на административнонаказателните санкции за данъчно задължените лица.

По Закона за ограничаване на плащанията в брой

Принципно подкрепяме предложението за намаляване на нормативно регламентираният праг за ограничение на плащания в брой в страната. Считаме, обаче, че намаление от 15 000 лв. на 5 000 лв. е прекалено рязко и не е съобразено с българските условия – в малките населени места няма банкови клонове, не всички граждани имат собствена банкова сметка, съществуват установени традиции в гражданския оборот.

Припомняме, че **нашето предложение за мярка за ограничаване на сивата икономика е снижаването на прага на разплащанията в брой от 15 000 на 10 000 лева.** Считаме, че така по-добре ще се постигнат заложените в закона цели, последващо намаляване може да се направи след преценка на резултата от приетата промяна.